

נושאים חמים < מחדל החשמל • גל טרור • 20 שנה לרצח רבין • הלינץ' באריתראי • המבצע הרוסי בסוריה

בארץ // בריאות

חרף הבדיקה הזולה והימצאות תרופה: לאסירים לא מוענק טיפול בצהבת

משרד הבריאות ושירות בתי הסוהר לא עורכים בדיקות לאיתור מחלת הצהבת בקרב אסירים בשל יוקר הטיפול. האסירים הם קבוצה בסיכון גבוה לחולי ויתרה מכך - קיים חשש שהם ידביקו את הסביבה. "האסירים לא חלק מהתכנית הלאומית"

תגיות: צהבת, שב"ס, הפטיטיס C, אסירים

רויטל בלומנפלד

יום שני, 26 באוקטובר 2015, 20:44

688 אלף

אהבתי

הצטרפו אלינו לפייסבוק

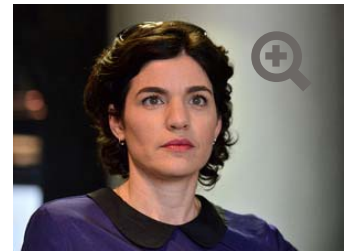

בין 2013 ל-2015 דווחו על חולי צהבת חדשים (צילום ארכיון: ראובן קסטרו)

למרות הימצאות תרופות לטיפול במחלת הצהבת בסל התרופות, עלות הבדיקה הזולה (כ-30 שקלים), והידיעה כי המחלה מידבקת וגורמת ל-500 אלף מקרי מוות בשנה - משרד הבריאות ושירות בתי הסוהר לא עורכים בדיקות לאיתור המחלה בקרב האסירים במתקני הכליאה בישראל. הסיבה לכך היא בשל עלות הטיפול הגבוהה. המחלה מועברת באמצעות דם ויחסי מין, וציבור האסירים הינו קבוצה בסיכון גבוה מאוד להידבקות במחלה, בשל שימוש מסיבי במחטים וכלים חדים המועברים מאחד לשני, קטטות, חריטת קעקועים, ריבוי אנשים המכורים לסמים או שבתהליכי גמילה וכן קיום יחסי מין חד-מיניים. מדובר במחלה מידבקת ביותר, ואי טיפול בה מוביל לשחמת הכבד, לסרטן הכבד ואף למוות.

על פי נתוני משרד הבריאות, בשנים 2013-2015 דווחו 56 חולי הפטיטיס סי (צהבת) חדשים, ואילו בין השנים 2000-2008 היו 115 מקרי מוות בממוצע בשנה. בשבע השנים האחרונות, ירד הממוצע ל-77 מקרי תמותה בשנה כתוצאה מהמחלה. אך בשל היעדר בדיקות לאיתור חולים ונשאים של המחלה בבתי הסוהר, מספרם המדויק של האסירים שנדבקו במחלה עדיין לוט בערפל.

בשירות בתי הסוהר טוענים כי אין בידיהם פילוח מחלות האסירים לפי סוג המחלה, וכן אין פילוח מקרי תמותה בבתי הסוהר על פי סוג המחלה. "יחד עם זאת, ניתן לומר שמדובר במקרים אחדים בלבד. מערכת ממחושבת רפואית נמצאת בתהליכי פיתוח בימים אלו", נמסר בתגובה.

יזמה דיאון בנושא. ח"כ זנדברג, יו"ר הוועדה למאבק בנגעי הסמים והאלכוהול (צילום: ניב אהרונון)

המידע היחיד שבידי שב"ס נכון לעת הזו היא שמסוף שנת 2014 יש כ-300 אסירים ועצורים שמוכרים לשב"ס כחולים במחלה או נשאים, אך לא ידוע להם על נדבקים חדשים. למרות זאת, בעמותת ח"ץ (חולי צהבת), הפועלת לקידום הטיפול במחלה ההרסנית בארץ ועוקבת אחר הסוגיה מקרוב זה עשור, מעריכים כי בין כתלי בתי הכלא בארץ יש היום כ-800 חולים ונשאים, כ-5% מכלל האסירים במתקני הכליאה בישראל, שנדבקו במהלך שהותם בכלא, כולל אסירים שנאסרו כשהם חולים במחלה, אם ביוזמתם או לאו.

מומחים לטיפול במחלות כבד, אשר רובם גם מטפלים באסירים חולי צהבת במסגרת הסכמים של בתי חולים ציבוריים עם מתקני הכליאה הקרובים אליהם גאוגרפית, מספרים על אנדרלמוסיה שלמה וקשר של שתיקה הדדית בין הגופים הממשלתיים. "ברור שיש בכלא אוכלוסייה בסיכון גבוה מאוד, ולא רק לנו ברור - אלא גם לשב"ס ברור", מספר פרופ' ריפעת ספדי, מנהל יחידת הכבד בבית חולים הדסה עין כרם בירושלים ויו"ר החברה הישראלית לחקר הכבד.

"אני יזמתי פעם פגישה עם השב"ס והם הודו בזה אישית כשביקרנו שם. אמרו לנו 'אנחנו מודעים לבעיה המדאיגה אבל אנחנו נפעל תחת הוראות משרד הבריאות, ואין הוראה כזאת היום אז אנחנו לא עושים בדיקות'", הוסיף פרופ' ספדי. "כלומר, כולם יודעים אבל לא מעוניינים לעשות עם המידע הזה כלום כל עוד אין המלצה של משרד הבריאות".

לפני כמה חודשים פרסם צוות המחקר של פרופ' ספדי בכתב עת לרפואה נחשב מחקר בינלאומי רחב היקף על התפשטות המחלה בקרב אסירים בעולם. התוצאות אמורות להדאיג גם אותנו כאן בישראל - 28% מאוכלוסיית האסירים בעולם נשאית בנגיפי כבד הגורמים למחלות כרוניות מידבקות ולמוות. ההדבקה בחלק גדול מהמקרים נעשית בתוך בתי הסוהר.

בבתי כלא בארצות הברית למשל אחוז הנשאות של צהבת נגיפית סי נע בין 12%-35%. על כן, ברוב מדינות ארצות הברית אסירים עוברים בדיקות לנשאות המחלה. בישראל האסירים לא עושים כל בדיקה כזאת, ויתרה מכך, על פי ממצאי דוח מבקר המדינה האחרון, גם אסירים שאובחנו כנשאים וזכאים לטיפולים וכלולים בסל הבריאות אינם מקבלים טיפול

על פי ממצאי דוח
מבקר המדינה
האחרון, גם אסירים
שאובחנו כנשאים
וזכאים לטיפולים
אינם מקבלים
טיפול

זכאותם. כמו כן, עלה בדוח כי אסירים החולים במחלות כרוניות, שהבולטת בהן היא צהבת, אשר מקבלים כבר טיפול בין כותלי בתי הסוהר, מקבלים טיפול לקוי.

"בינואר 2014 היו בבתי הסוהר 'מעשיהו' כ-1,200 אסירים, שמהם 585, כ-50%, הם חולים - רובם במחלות כרוניות. נמצא כי התנאים הפיזיים באגף החולים והקשישים הם ירודים ואינם מתאימים להם, והמבנה זקוק לשיפוץ יסודי", נכתב בסיכום הליקויים בדוח מבקר המדינה.

"בסוף 2013 שהו בבית סוהר 'צלמון' כ-970 כלואים, 344 מהם, כ-36%, הוגדרו חולים כרוניים. מדבריהם של מפקד בית הסוהר ורופא בית הסוהר עולה כי היכולת לתת שירות רפואי הולם היא מוגבלת, זאת עקב ריבוי החולים הכרוניים המשפיע לרעה על איכות הטיפול".

גם חובת בדיקת האיידס לאסירים הופסקה לפני כשנתיים (צילום: דוברות רמב"ם)

יתרה מכך, מבדיקת וואלה! NEWS עולה כי גם חובת בדיקת האיידס לכלל האסירים שהייתה נהוגה במתקני הכליאה, הופסקה לפני כשנתיים. "צריך להבין שזה לא רק מסכן את האסירים ומדרדר את בריאותם אלא מסכן גם את האוכלוסייה הכללית", הוסיף פרופ' ספדי. "הרי האסירים האלו יוצאים לחופשות ומשתחררים עם הזמן, וזאת מחלה מאוד מידבקת. למגר אצלם את המחלה עשוי למגר את התפשטות המחלה בארץ".

ריפעת מציין כי התרופות החדשות, אשר אחת מהן נבחרה למימון על ידי סל הבריאות בעלות של כ-100 מיליון שקלים, כשליש מתקציב סל הבריאות, מביאות לריפוי המחלה באופן כמעט מוחלט, והיא בעלת כ-97% הצלחה. "נכון שעלות הבדיקה זולה, אבל המשמעות היא לא הבדיקה אלא מה שיקרה אחרי הבדיקה, זה יביא לעלייה במספר הנזקקים לטיפולים היקרים, וכל עוד הם (שב"ס, ר"ב) לא מחויבים למציאות הזאת אז הם לא ששים לעשות רפואת מניעת נכונה".

"יש מצוקה גדולה מאד וקבוצה גדולה שזקוקה לאבחון"

גם רופאים נוספים שמטפלים באסירים מספרים על מציאות דומה. "יש בבתי הסוהר המון מקרים של הפטיטיס סי. ביקשו ממני לבוא, לראות ולטפל, המתמחה שלי הלך לשם פעם או פעמיים ודיווח לי. יש מצוקה גדולה מאד וקבוצה גדולה שזקוקה לאבחון", סיפר פרופ' דורון זמיר, מנהל מחלקה פנימית ד' בבית חולים ברזילי שבאשקלון. "אני שלחתי שירות רפואי כי נתבקשתי, אבל לא אנחנו קובעים את חוקי הטיפול והאבחון, עד כמה שאני יודע זה לא נדיר בבתי כלא ויש בתוך הכלא מאבק לגבי הטיפול".

"יש לי כמה חולים מהכלא שבאים לבדיקות ומעקב", הוסיפה ד"ר יונה קיטאי, מנהלת יחידת הכבד בבית חולים מאיר שבכפר סבא. "אבל כרגע יש בעיה שחלקם אינם עומדים בקריטריונים של משרד הבריאות. אסירים אלו חולים שנמצאים כרגע בבית סוהר, והבעיה שלהם היא שבית הסוהר צריך לממן אותם והם כנראה מנסים בכל דרך אפשרית להתחמק מזה".

"הכלא הוא חממה של הידבקויות" (צילום אילוסטרציה: עוז מרון)

הרמיזות העבות של הרופאים מתייחסות לעובדה כי סל הבריאות קובע אילו תרופות וטיפולים ממומנים על ידי המדינה לכלל אוכלוסייתה, אך תקציב הבריאות של שירות בתי הסוהר הינו סגור ונפרד מתקציב משרד הבריאות, וגובהו מוערך לשנת 2015 בכ-60 מיליון שקלים. עלות טיפול פורמלי של חולה צהבת הפטיטיס סי מוערך ב-56 אלף דולר לטיפול ויכול להגיע עד 300 אלף שקל לטיפול לחולה אחד, תלוי בחומרת הצטלקות הכבד שלו, אורך הטיפול ומספר הרכיבים והידרדרות המחלה בגופו.

"לפני שנה נודע לי שמישהו קיבל טיפול רק דרך עתירת אסירים. הוא תבע את שב"ס לקבל טיפול שמגיע לו בסל התרופות", סיפר חוליו בוורמן, יו"ר עמותת ח"ץ (חולי צהבת), "לא יודע למה לא רצו לטפל בו, אבל שב"ס הוא קופת חולים בפני עצמו, הוא מקבל תקציב מהאוצר לטפל בכל בעיות הבריאות של האסירים, אבל אם לקופת החולים יש הסדרים עם חברות התרופות ולחולים יש השתתפות עצמית של כ-270 שקלים בחודש, הרי שלאסירים אין השתתפות עצמית וזה בוודאי משפיע על השיקולים שלהם. למה לא

לטפל באסירים שלהם? רק מקרים אחדים קיבלו טיפול. אנשים ממשיכים להדביק אחרים, הכלא הוא חממה של הידבקות ובגלל שאין שם בדיקות ולא יודעים למי יש למי לא. אנשים מאבדים את הכבד, אחוזי תמותה בעולם עומדים על חצי מיליון איש בשנה כתוצאה מהמחלה הזאת. מדינת ישראל היא המדינה השביעית בעולם שמיישמת תכנית לאומית למיגור הפטיטיס סי אבל האסירים לא חלק מהתכנית הלאומית".

לפני כחודשיים התנהל דיון סוער בנושא בוועדה למאבק בנגעי הסמים והאלכוהול שבו חשפו נציגי ח"ץ את המחדל. יו"ר הוועדה ח"כ תמר זנדברג פנתה לשר הבריאות, יעקב ליצמן לטפל בסוגיה, אך נענתה כי "זו שאלה בעלת משמעויות מקצועיות וכלכליות כבדות ביותר. אנשים המשתמשים או השתמשו בעבר בסמים בהזרקה מוגדרים כבר היום כקבוצת סיכון למחלה ומומלץ לבצע בדיקת סקר גם לאסירים השייכים לקבוצה זו".

"שב"ס פועל על פי ההנחיות המקצועיות של משרד הבריאות"

בשב"ס מסרו בתגובה: "שירות בתי הסוהר פועל על פי ההנחיות המקצועיות של משרד הבריאות. נכון להיום, אין הנחיות המחייבות ביצוע בדיקות סקר להפטיטיס סי. בין כותלי הכלא ננקטת מדיניות של מניעת שימוש בסמים וקיום יחסי מין ולכן הדבקה במחלה אינה נפוצה בקרב האסירים. לראייה, לאורך השנים האחרונות לא ידוע לנו על מקרה מוכח אחד של הדבקה בהפטיטיס סי בתוך שב"ס".

משרד הבריאות מסר בתגובה: "ההגדרה של קבוצת הסיכון אינה מתייחסת לאסירים אלא למי שמצוי בקבוצת הסיכון, שהם אנשים שהשתמשו בסמים בהזרקה וזו המלצת משרד הבריאות גם לשירות בתי הסוהר. ככלל, הרפואה בשב"ס מנוהלת באופן עצמאי ומתקציב נפרד, אך בכוונתנו לשלב את השב"ס בדיוני התוכנית הלאומית להפטיטיס סי".

688 אלף

אהבה

הצטרפו אלינו לפייסבוק

עוד בכתבות

אל תנהג ברכב לפני שתקרא את הכתבה הזאת

איזי מדיה

יוצאים מהסוכה, נכנסים לאוהל: 8 מקומות לקמפינג בחינם

קלמן שחם (אלטשולר שחם) מספק טיפים: כך בונים תיק השקעות

Globes

החברים החדשים של יגאל עמיר בכלא: אנס ועבריין שהורשע בחטיפה

ה-בשורה למי שרוצה להשיל את הקילוגרמים המיותרים

סלים פאץ'

סערה בהנהגה הפלסטינית: קטטה והשלכת בקבוקים בישיבה על גל הטרור

נצל את היורו הנמוך! 50,000 יורו ויש לך דירת שני חדרים בברלין

insite-mag.co.il

סקר: 55% מהציונות הדתית - יגאל עמיר לא רצח את רבין

"לא אחראי למעשיו": הוארך מעצר המחבל בן ה-13 מהפיגוע בפסגת זאב

Promoted Links by Taboola

קניות